

Bruxelles, 29. studenoga 2024.
(OR. en)

16128/24

ESPACE 108	TELECOM 357
RECH 516	MI 976
COMPET 1154	ENER 574
IND 534	EMPL 589
EU-GNSS 26	CSC 686
TRANS 511	CSCGNSS 13
AVIATION 161	CSDP/PSDC 835
MAR 209	CFSP/PESC 1686

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 29. studenoga 2024.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 15017/24 + COR 1

Predmet: Međuevaluacija Svemirskog programa Europske unije
– zaključci Vijeća (odobreni 29. studenoga 2024.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o međuevaluaciji Svemirskog programa Europske unije koje je Vijeće odobrilo na svojem 4063. sastanku održanom 29. studenoga 2024.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O MEĐUEVALUACIJI SVEMIRSKOG PROGRAMA EUROPSKE
UNIJE**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA

- A. Uredbu (EU) 2021/696 o uspostavi Svemirskog programa EU-a, kojom su sve svemirske aktivnosti EU-a objedinjene u jedan sveobuhvatan regulatorni okvir,
- B. Zaključke Vijeća o programu Copernicus do 2035.¹,
- C. Zaključke o pristupu EU-a upravljanju svemirskim prometom²,
- D. Zaključke Vijeća od 14. studenoga 2023. o svemirskoj strategiji EU-a za sigurnost i obranu³,
- E. Zaključke Vijeća od 23. svibnja 2024. o jačanju europske konkurentnosti putem svemira⁴,
- F. Strateški program za razdoblje 2024. – 2029. priložen zaključcima Europskog vijeća iz lipnja 2024.⁵,

---

¹ Dok. 10070/22.

² Dok. 10071/22.

³ Dok. 14512/23.

⁴ Dok. 10142/24.

⁵ Dok. EUCO 15/24.

UVOD

1. POZDRAVLJA izvješće Europske komisije o provedbi Svemirskog programa EU-a (u nastavku „Program”) i rezultatima Agencije Europske unije za svemirski program (EUSPA) (međuevaluacija) kako je predviđeno člankom 102. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/696;
2. PREPOZNAJE napredak postignut od početka provedbe Programa 2021., posebno u konsolidaciji različitih svemirskih aktivnosti EU-a u okviru jedinstvenog regulatornog okvira, čime su znatno poboljšani usklađenost, učinkovitost i strateški učinak inicijativa EU-a povezanih sa svemirom;
3. POZDRAVLJA uspješnu provedbu vodećih inicijativa Programa – Copernicusa, Galilea i EGNOS-a, koji su ispunili svoje ključne pokazatelje uspješnosti i dosljedno pružaju najsvremenije usluge ključne za različite sektore diljem EU-a;
4. PREPOZNAJE pravodoban napredak ostvaren u novim inicijativama kao što su GOVSATCOM i svijest o situaciji u svemiru (SSA), kojima se doprinosi strateškoj autonomiji EU-a u otvorenom gospodarstvu, kao i njegovoj otpornosti u sve zagušenijem i konfliktnijem svemirskom okruženju;
5. NAPOMINJE da je operativna faza aktivnosti GOVSATCOM te svemirskih meteoroloških pojava (SWE) i objekata u blizini Zemlje (NEO) u okviru komponente SSA započela tek krajem razdoblja evaluacije koje je u skladu s Uredbom trebalo završiti 30. lipnja 2024., čime je u pitanje dovedena izvedivost pouzdane evaluacije tih komponenti, posebno analize troškova i koristi;
6. UVIĐA da je unatoč izazovnom globalnom kontekstu, uključujući geopolitičke napetosti, poremećaje u lancu opskrbe i učinke pandemije bolesti COVID-19, Program općenito ostao na putu prema uspješnosti i počeo na odgovarajući način integrirati nove komponente;

7. POZDRAVLJA napore svih uključenih subjekata, uključujući Europsku komisiju, EUSPA-u, Europsku svemirsku agenciju (ESA), druge ovlaštene subjekte i države članice EU-a, u osiguravanju stabilnog napretka Programa, ističući važnost bliske suradnje u postizanju njegovih ciljeva;
8. sa zadovoljstvom PRIMA NA ZNANJE doprinos Programa strateškim prioritetima EU-a, posebno u podupiranju ciljeva zelene i digitalne tranzicije te strateške autonomije i otpornosti EU-a s pomoću integracije i unapređenja podataka Copernicusa, Galilea i EGNOS-a u okviru politika EU-a, kao što su praćenje klime, bioraznolikosti i oceana, promet ili poljoprivreda, te uspješno pokretanje pripremnih aktivnosti GOVSATCOM-a;
9. PREPOZNAJE te ključne etape kao dokaz sve veće zrelosti Programa i njegove ključne uloge u promicanju Unije kao globalnog aktera u svemirskom sektoru te u daljnjem osiguravanju vodećeg položaja EU-a u inovacijama i kapacitetima u području svemira;

STRATEŠKI CILJEVI I SOCIOEKONOMSKE KORISTI

10. POZDRAVLJA ulogu Programa u jačanju otpornosti i strateške autonomije EU-a u otvorenom gospodarstvu, kao i njegov doprinos smanjenju ovisnosti o neeuropskim svemirskim sustavima, kojim se osigurava da EU ne ovisi o drugima u ključnim područjima kao što su satelitska navigacija, određivanje položaja i mjerenje vremena te promatranje Zemlje, uz istodobno zadržavanje sposobnosti EU-a da djeluje neovisno na svjetskoj sceni, kao i sve veće kapacitete u području SSA-e i u području nadzora i praćenja u svemiru (SST), posebno u sve konfliktnijem i konkurentnijem svemirskom okruženju;
11. ISTIČE potencijal dvojne namjene određenih svemirskih komponenti i POTVRĐUJE da je poželjno, prema potrebi i uz poštovanje nadležnosti država članica i civilne prirode programa, uzeti u obzir državne potrebe i zahtjeve;

12. PREPOZNAJE zamah koji Program stvara u razvijanju novih tržišta i prilika za poduzeća, posebno malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi), *start-up* poduzeća i *scale-up* poduzeća (rastućih poduzeća), kao i u poticanju istraživanja, inovacija i tehnološkog razvoja, stvaranju novih poslovnih prilika diljem EU-a, jačanju svemirske industrije EU-a te doprinosu obnovi kvalificirane radne snage, čime se potiče širi gospodarski rast Unije;
13. PREPOZNAJE da su socioekonomske koristi provedenog Programa razmjerne potpunoj realizaciji i širokoj uporabi usluga i podataka dobivenih Programom te ISTIČE da je važno staviti u središte pozornosti i povećati prihvaćenost svih komponenti Programa među korisnicima putem strateškog pristupa i inicijativa, kako u svemirskim tako i u nesvemirskim sektorima;

PROVEDBA PROGRAMA

14. PRIMA NA ZNANJE pozitivan razvoj komponente Copernicus, koja je premašila svoje ciljeve uspješnosti, uključujući ciljeve u pogledu pouzdanosti i kontinuiteta podataka i usluga, unatoč zastoja uzrokovanim nedostatkom podataka satelita Sentinel-1 B; UVIĐA da broj korisnika podataka i usluga Copernicusa nastavlja rasti, što ukazuje na sve veću važnost i korisnost informacija koje pruža kako bi se odgovorilo na potrebe njegovih korisnika i kako bi se poduprle politike EU-a, posebno EU-ov zeleni plan;
15. NAPOMINJE da se trenutačna politika određivanja cijena u okviru Programa, a posebno politika besplatnih, potpunih i otvorenih podataka Copernicusa, pokazala djelotvornom u podupiranju inovacija i široke uporabe u više sektora, no PRIMJEĆUJE ograničenja postojećeg modela razmjene podataka i licenciranja pri prikupljanju podataka iz komercijalnih izvora;
16. PRIMA NA ZNANJE procjenu razvoja potencijalne nove državne službe EU-a za promatranje Zemlje kojom bi se dopunile postojeće i planirane sposobnosti te odgovorilo na utvrđene potrebe, uključujući, prema potrebi, jačanje potpore sigurnosti i obrani;

17. POZDRAVLJA opću uspješnost Galilea i deklaraciju novih usluga kao što je usluga visoke točnosti (HAS), kojom se znatno povećava preciznost Galilea, te POZDRAVLJA početno emitiranje javne regulirane usluge (PRS) i autentifikaciju navigacijskih poruka otvorene usluge (OSNMA) u očekivanju deklaracije usluge, u cilju pružanja ključnih koristi i državnom i privatnom sektoru, uključujući prijevoz, poljoprivredu, upravljanje kriznim situacijama, sigurnost, zaštitu i obranu. Sa zabrinutošću PRIMJEĆUJE da su slučajevi zavaravanja i ometanja sve češći;
18. ŽALI zbog toga što potpunu operativnu sposobnost (FOC) otvorene usluge Galilea i početnu operativnu sposobnost (IOC) javnih reguliranih usluga tek treba ostvariti, djelomično zbog problema povezanih s uslugama lansiranja, NAGLAŠAVA da takvi problemi predstavljaju potencijalan rizik za kontinuitet i kvalitetu usluga Galilea te POZIVA na stalno poboljšanje upravljanja kvalitetom i sigurnošću u okviru Programa; stoga POZIVA Komisiju da prednost da postavljanju satelitâ, rješavanju izazova i osiguravanju dugoročnog održavanja uspješnosti usluga sustava Galileo;
19. PRIMA NA ZNANJE da su, iako je EGNOS znatno poboljšao točnost i pouzdanost satelitske navigacije u cijeloj Europi, i dalje prisutni određeni nedostaci u pokrivenosti, POZIVA Komisiju da te nedostatke u pokrivenosti riješi i osigura stalne i sigurne operacije tijekom uvođenja sustava EGNOS V3 te da sustav EGNOS prilagodi zahtjevima drugih glavnih korisnika;
20. POZDRAVLJA uspješna postignuća usluga nadzora i praćenja u svemiru (SST) u okviru komponente SSA, posebno sve veće sudjelovanje država članica i sve veći broj registriranih organizacija i satelita, što odražava uspjeh Programa u poboljšanju svijesti o situaciji u svemiru unutar EU-a te u promicanju globalne koordinacije u različitim regijama diljem svijeta između postojećih sustava za nadzor i praćenje u svemiru i onih koji su u izradi;

21. ISTIČE potrebu za modernizacijom i jačanjem infrastrukture EU-a za nadzor i praćenje u svemiru (SST) kako bi se poboljšala njezina sposobnost za nadzor i praćenje svemirskih objekata i otpada te stoga POZIVA Komisiju i države članice da nastave jačati kapacitete za SST kako bi se osigurao snažan i otporan sustav za svijest o situaciji u svemiru;
22. NAGLAŠAVA važnost aktualne analize zahtjeva u pogledu usluga svemirskih meteoroloških pojava (SWE) u skladu s člankom 60. Uredbe EU-a o svemiru. Nadalje, POZIVA na djelotvornu provedbu zadaća koje je Europska svemirska agencija (ESA) dodijelila u tom području i u području objekata u blizini Zemlje (NEO);
23. PRIMA NA ZNANJE aktualnu provedbu pripremnih aktivnosti za pružanje usluga u okviru inicijative GOVSATCOM, uključujući postupak javne nabave za infrastrukturu Centra, i ublažavanje početnih kašnjenja, čime se dokazuje potencijalni kapacitet Programa da pruži ključne sigurne komunikacijske usluge koje su neophodne za misije i operacije Unije i njezinih država članica, posebno misije koje su ključne za sigurnost i zaštitu;
24. ISTIČE komplementarnost komponente GOVSATCOM s Programom Unije za sigurnu povezivost, IRIS², čime se osigurava sveobuhvatno, troškovno učinkovito i djelotvorno usklađivanje s potrebama EU-a za sigurnu komunikaciju, uključujući globalnu pokrivenost;

EUSPA

25. POZDRAVLJA transformaciju Agencije za europski GNSS (GSA) u Agenciju Europske unije za svemirski program (EUSPA) kao važan korak u poboljšanju upravljanja i vođenja Programa te operativnog sustava Programa i njegovih komponenata. Istodobno PREPOZNAJE agilnost koju je EUSPA pokazala u preuzimanju novih zadaća te prilagođavanju novim odgovornostima i izazovima.

26. POZDRAVLJA sveukupnu uspješnost EUSPA-e u upravljanju temeljnim i dodijeljenim zadaćama u okviru Svemirskog programa EU-a te napore Agencije koji su bili ključni u osiguravanju djelotvornog pružanja usluga i sigurnog upravljanja svemirskim resursima, kao i u promicanju inovacija i prihvaćanja na tržištu u svemirskom sektoru EU-a; POZDRAVLJA činjenicu da su osigurane neovisnost i autonomija Odbora za sigurnosnu akreditaciju;
27. ISTIČE ulogu EUSPA-e kao strukture Svemirskog programa EU-a za praćenje svemirske sigurnosti, POZDRAVLJA akcijski plan Komisije za ublažavanje trenutačnih ograničenja sustava za praćenje sigurnosti Galileo i NAGLAŠAVA potrebu za jačanjem operativne sigurnosti satelitskih sustava EU-a, uključujući ključnu ulogu EUSPA-e u tom pogledu;

STEČENA ISKUSTVA I IZGLEDI ZA BUDUĆNOST

28. NAGLAŠAVA hitnu potrebu za rješavanjem sve većih prijetnji sigurnosti i otpornosti Svemirskog programa s obzirom na sve veće kibernetičke sigurnosne rizike, radiofrekvencijske smetnje, sunčevu aktivnost i rizike od sudara; i NAGLAŠAVA da je potrebno odlučno djelovanje kako bi se osigurala dugoročna održivost svemirskih aktivnosti;
29. PREPOZNAJE potrebu za smanjenjem ovisnosti Svemirskog programa EU-a o trećim zemljama, što je posebno važno u ključnim područjima kao što su pristup sirovinama, komponentama i uslugama te POZDRAVLJA aktivnosti Opservatorija za ključne tehnologije i Zajedničke radne skupine za ključne svemirske tehnologije;
30. PREPOZNAJE potrebu za jačanjem autonomnog, sigurnog i troškovno učinkovitog pristupa Unije svemiru, PRIMA NA ZNANJE mjere Komisije za osiguravanje alternativnih rješenja za lansiranje s pružateljima usluga iz trećih zemalja u propisno opravdanim okolnostima te NAGLAŠAVA hitnost i potrebu za kontinuitetom u podupiranju prilagodbe, razvoja i uvođenja autonomnih europskih kapaciteta lansiranja za pristup svemiru, uzimajući u obzir ključne sigurnosne interese Unije;

31. PODSJEĆA da je u daljnjem programiranju Svemirskog programa EU-a potrebno osigurati poboljšani kontinuitet i daljnji razvoj postojećih operativnih komponenti, posebno Copernicusa, Galilea i EGNOS-a;
32. POZIVA na racionalizaciju postupaka nabave od strane svih aktera uključenih u Svemirski program EU-a te na daljnju integraciju u Program novih svemirskih aktera i svemirskog ekosustava u nastajanju (uključujući *start-up* poduzeća, nove sudionike i MSP-ove) te ISTIČE važnost otvorenih i transparentnih postupaka javne nabave kojima se podupire razvoj diversificirane i inovativne europske svemirske industrije, uzimajući u obzir cilj promicanja strateške autonomije Unije u otvorenom gospodarstvu, posebno u vidu tehnologije u ključnim tehnologijama i lancima vrijednosti;
33. POZIVA Komisiju da se nadoveže na procjenu⁶ postojećih prepreka koje sprečavaju bolje prihvaćanje svemirskih podataka i usluga na tržištu u svim sektorima gospodarstva jer je uklanjanje tih prepreka ključno za maksimalno povećanje socioekonomskih koristi Svemirskog programa EU-a i osiguravanje da se njegov potencijal u potpunosti ostvari u cijeloj Uniji te POZIVA Komisiju da, zajedno s ovlaštenim subjektima, uključujući EUSPA-u, i uz sudjelovanje država članica, riješi te izazove s pomoću strateškog pristupa usmjerenog na budućnost kojim se naglašavaju suradnja, inovacije i prilagodljivost, što je moguće izradom i donošenjem strategije za podatke o svemiru koja je svrsishodna;
34. POZIVA Komisiju da unaprijedi snažno svemirsko gospodarstvo Unije jačanjem konkurentnosti, inovacija, poduzetništva, vještina i izgradnje kapaciteta u svim državama članicama i regijama Unije, s posebnim naglaskom na MSP-ovima i *start-up* poduzećima;
35. NAPOMINJE, međutim, da bi ključne pokazatelje, kako je predviđeno Uredbom, trebalo bolje definirati, posebno u pogledu konkurentnosti, uloge MSP-ova i određenih elemenata programiranja, te stoga POTVRĐUJE da bi novi konceptualni okvir bio važan alat za procjenu koristi svemirskog programa EU-a;

---

⁶ Dok. 12013/24.

36. UVIĐA da su kontinuirana ulaganja usmjerena na korisnike u području konkurentnih inovacija i infrastrukture ključna za održavanje vodeće uloge u svemirskim tehnologijama i za poticanje sinergija s programima i inicijativama kojima se podupiru nove svemirske primjene s pomoću tehnologija kao što su umjetna inteligencija, kvantna tehnologija, autonomni sustavi i kibersigurnost;
37. POZDRAVLJA korištenje Svemirskog programa EU-a kao poluge kako bi se Unija dodatno etablirala kao pouzdan partner u svemirskoj diplomaciji. Postignuća Programa, uglavnom putem komponenata Copernicus, Galileo i EGNOS i potkomponente SST, služe kao globalne referentne vrijednosti te su ključna za razvoj i jačanje partnerstava s trećim zemljama, koja su neophodna za jačanje globalnog utjecaja EU-a i promicanje međunarodne suradnje u svemiru.
-